

تهیه و تنظیم:
مهندس علیرضا حائری
کارشناس صنعتی

رشد شاخص بورس در اثر رشد نرخ دلار یا التهاب در بازار ارز باعث صعود شاخص بورس

مردامه سال جاری بود که بانک‌های کشور بر اساس بخشنامه بانک مرکزی، از پرداخت سود بیش از ۱۵ درصد به سپرده‌های مردم منع شده و با تهدیدات بانک مرکزی مجبور به رعایت این بخشنامه گردیدند و از آن تاریخ تا کنون نیز این سقف پرداختی کما بیش رعایت گردیده است.

از دلایل صدور این بخشنامه و تعیین سقف ۱۵ درصدی برای پرداخت سود به سپرده‌های مردم می‌توان به دو موضوع عمده اشاره داشت که مورد تاکید مسئولین بانک مرکزی بود.

۱- سوق دادن نقدینگی جامعه و مردم به سمت واحدهای تولیدی و در نتیجه رونق بورس
۲- کاهش سود تسهیلات ارائه شده توسط بانک‌ها به واحدهای تولیدی

در مورد دوم که تاکنون اقدام موثری انجام نشده و همچنان سود تسهیلات اعطایی توسط بانک‌ها به بنگاه‌های اقتصادی بر مبنای همان نرخ‌های قبلی و با تبصره‌های مربوطه از قبیل سپرده نمودن بخشی از این تسهیلات دریافتی در همان بانک اعطا کننده وام و تحت عنوان قرض الحسنه و بدون دریافت سود می‌باشد که طبعاً باعث افزایش نرخ سود تسهیلات از مقدار اسمی آن می‌گردد.

اما در مورد اول، اتفاقاً پیش‌بینی‌های انجام شده توسط مسئولین بانک مرکزی محقق شده و شاخص بورس تا ارتفاع یکصد هزار واحدی هم افزایش یافته است و پیش‌بینی می‌شود که از این هم فراتر رود، اما دلیل آن، آنطور که پیش‌بینی شده بود سرازیر شدن نقدینگی مردم مستقیماً از بانک‌ها به سوی بازار سرمایه نبود، بلکه علت اصلی آن سرازیر شدن این نقدینگی ابتدا به بازار فرعی ارز و افزایش بیست درصدی ارزش این بازار در چند ماه اخیر بوده است که در ادامه، این افزایش نرخ ارز، توانست اثر خود را بر بازار سرمایه نیز بگذارد و هنگامی که فعالان این بازار به این نتیجه رسیدند که بر خلاف باور رئیس کل بانک مرکزی، افزایش نرخ ارز غیرقابل برگشت بوده و نرخ دلار در همان کانال ۴۵۰۰ تا ۴۶۰۰ تومان تثبیت خواهد شد، بازار بورس و مخصوصاً واحدهای صادراتی از قبیل

پتروشیمی‌ها مورد توجه و استقبال خریداران قرار گرفتند و رونق را به بازار بورس آوردند، اما نه از مسیری که مسئولین بانک مرکزی انتظار آن را داشتند، بلکه از مسیری خود خواسته و پیش‌بینی نشده که التهاب را به بازار ارز و کل اقتصاد کشور تزریق کرد.

خلاصه کلام اینکه:

کاهش دستوری نرخ سود سپرده‌های مردم در بانک‌ها، نه تنها تا کنون باعث کاهش نرخ سود تسهیلات اعطایی بانک‌ها به بنگاه‌های اقتصادی نشده و نتیجتاً منجر به کاهش قیمت تمام شده کالاهای تولیدی نگردیده و تاثیر مثبتی بر رونق اقتصادی کشور نداشته است، بلکه این موضوع در کنار برخی اظهار نظرها در خصوص امکان اخذ مالیات از سپرده‌های مردم در بانک‌ها باعث خروج بخشی از این نقدینگی از بانک‌ها و سرازیر شدن آن به سمت سایر بازارهای حاشیه‌ای منجمله بازار سکه و ارز شده که نتیجه آن افزایش بیست درصدی نرخ دلار و سی درصدی نرخ یورو در ماه‌های اخیر بوده است که اتفاقاً رشد شاخص بورس را نیز به همراه داشته است. اما نه از مسیر دلخواه.

دولت هم در دو هفته اخیر عمداً و یا سهواً از تامین اسکناس مورد نیاز بازار ارز ناتوان بوده و در کنترل نرخ‌ها توفیقی نداشته و بیشتر به ارائه مصاحبه و یا بیانیه بسنده نموده است.

به هر حال، چنانچه این روند مورد تایید مسئولین بانک مرکزی نمی‌باشد، بهتر است هرچه زودتر اقدامات جبرانی را در جهت کاهش و تثبیت نرخ ارز به عمل آوردند، در غیر این صورت و بر خلاف باور رئیس کل بانک مرکزی، بازار ارز بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاری و کسب سود خواهد بود و در صورت تداوم سیاست تثبیت دستوری نرخ سود سپرده‌های مردم در بانک‌ها و موسسات مالی، نقدینگی از بانک‌ها به سوی این بازار روانه شده و با توجه به عدم توان دولت در تامین ارز مورد تقاضای بازار، می‌باید باز هم منتظر التهاب بیشتر در بازار ارزی کشور باشیم.